

Üniversite Öğrencilerinin Benimsedikleri Eğitim Felsefeleri ile Karar Verme Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi¹

Investigation of the Relationship Between Educational Philosophy and Decision-Making Styles of University Students

Bilal DUMAN², Güldehan Neşe GÖRAL³, Ali YAKAR⁴

Makale Hakkında

Gönd. Tarihi: 15.01.2021

Kabul Tarihi: 08.08.2021

Yayın Tarihi: 01.11.2021

Anahtar Kelimeler

Eğitim felsefesi, karar verme stilleri, üniversite öğrencileri.

Key Words

Educational philosophy, decision-making styles, university students.

Özet

Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefesi ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada ilişkisel tarama modelleri kullanılmıştır. Araştırma grubunu, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Turizm (n=197), Eğitim (n=274) ve Spor Bilimleri (n=222) Fakültelerinde öğrenim gören toplam 693 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin analizinde, t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre felsefi görüş değerlendirme alt boyutları olan daimicilik ve varoluşçuluk puanları arasında istatistiksel olarak herhangi bir anlamlı farklılık belirlenmezken, kadın öğrencilerin idealizm, realizm ve deneyselcilik puanlarının erkek öğrencilerin puanlarına göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada, üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygı, dikkatli ve kaçınan karar verme stili puanları arasında istatistiksel olarak herhangi bir anlamlı farklılık belirlenmezken, erkek öğrencilerin erteleyici karar verme stili puanlarının kadın öğrencilerden yüksek olduğu görülmüştür. Erkek öğrencilerin panik karar verme stili puanları da kadın öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur. Elde edilen bulgulardan hareketle, sonuç olarak felsefi anlamda kadın üniversite öğrencilerinin erkek öğrencilere göre daha idealist, realist, deneyselci davrandığına işaret ederken, erkek üniversite öğrencilerinin kadın üniversite öğrencilerine göre daha erteleyici ve panik kararlar aldıklarını yansıtmaktadır.

Abstract

The aim of this study is to examine the relationship between the educational philosophy adopted by university students and their decision-making styles according to various variables. Relational survey model was used in the study. The research group consisted of 693 students studying at the Faculty of Tourism (197), Education (274) and Sport Sciences (222) in the fall semester of the 2015-2016 academic year. T test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Pearson correlation analysis were used to analyze the data. According to the findings of the study, no statistically significant difference was determined between the scores of perennialism and existentialism, which are the sub-dimensions of philosophical opinion assessment, according to the gender of the university students, while it was determined that the idealism, realism and experimentalism scores of the female students were statistically higher than the scores of the male students. In the study, no statistically significant difference was found between university students 'self-esteem, careful decision-making style and avoidant decision-making style scores, while it was observed that male students' procrastination decision-making style scores were higher than female students. In addition, it was determined that the panic decision-making style scores of male students were higher than female students. Based on the findings, as a result, it points out that, in a philosophical sense, female university students behave more idealist, realist, and experimentalist than male students, while it reflects that male university students make more procrastination and panic decisions than female university students.

Atf için:

For Citation

Duman, B., Göral, G. N., & Yakar, A. (2021). Üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefeleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [MSKU Journal of Education]*, 8(2), 674-689. DOI: 10.21666/muefd.862271

¹ Bu araştırmanın bir bölümü, 12-14 Kasım 2015 tarihlerinde Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi tarafından düzenlenen Felsefe, Eğitim ve Bilim Tarihi Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Muğla Sıtkı Koçman Üniv. Eğitim Fakültesi, bduman@mu.edu.tr, ORCID:0000-0002-1282-8425

³ Muğla Sıtkı Koçman Üniv. Yabancı Diller Yük. Okulu, nesegoral@mu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7254-5032

⁴ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi, aliyakar10@gmail.com, ORCID:0000-0002-4359-0552

Evrensel bir bilim olarak gerçeğin bütünü ve temellerini araştıran felsefe, bilgelik sevgisi anlamına gelmektedir (Ergün, 2018). Felsefe, temelde varlık, bilgi ve değer sorunları üzerinde odaklanan ve daha çok “nedir” tipi sorular soran bilimsel bir etkinliktir. Felsefe kuşkusuz temelde yapılan “nedir”li sorulardan hareketle eleştirel bir kavrayışın olmasında önemli bir role sahiptir. Bu açıdan bakıldığında felsefe ve eğitim arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Çünkü eğitim ve eğitim programının odağında gerçekliğe ilişkin bir tasarım, bilgi ve değere ilişkin bir yaklaşım bulunmaktadır (Aykaç, 2014). Eğitim programlarının geliştirilmesi sürecinde hangi felsefe ile hareket edildiğinin ve hangi eğitim felsefesinin benimsendiğinin net bir şekilde ortaya konması, öğrenme-öğretme faaliyetlerinin de nitelikli bir şekilde yürütülmesine olanak sağlamaktadır.

Benimsenen ve yaşam içerisinde kullanılan felsefeler, karar vermenin temelini oluşturur. Felsefe ve eğitim birbiriyle iç içe kavramlar olarak ele alınmaktadır. Eğitim, fikir dünyası ile uygulamalı etkinlikler dünyasını birleştirir. İyi fikirler iyi uygulamalara, iyi uygulamalar iyi fikirlere öncülük eder. Eğitim sürecinde mantıklı hareket edebilmek için eğitimcinin felsefenin sağladığı şeylere ihtiyacı vardır. Eğitimciler için felsefi çalışmalar sadece tarihi kavrayış ve fikirlerin analizini değil, yapılan şeyleri geliştirme yolunu da sağlayan bir araçtır. Bu noktadan hareketle eğitim felsefesi, eğitime yön veren fikir, ilke ve kavramlar ile eğitimde engel teşkil eden problemleri açıklama çabasıdır (Ergün, 2018; Ozmon, 2012).

Eğitim felsefesi, eğitimin ne olduğunun ne olması gerektiğinin, insanın dünyası içerisindeki önem ve anlamının akıl yoluyla görülmesi ve anlaşılmasıdır (Taşdelen, 2019). Bir başka tanıma göre, eğitimin en temel ilke ve kavramları ile eğitimin sorunlarını anlamak için çalışan felsefi alan olarak ifade edilmektedir (Günay, 2019). Eğitimin amaçlarının belirlenmesinde “niçin” sorusuna cevap aranmaktadır. Niçin sorusu, eğitim programının odak noktalarından birisi olan bireylerin ne gibi özelliklere sahip olmaları gerektiği sorusu ile de ilişkilidir. Bu soruların cevabı aranırken, eğitim felsefesinin olması gerekene yönelik yaklaşımlarından yararlanmak mümkündür. Çünkü eğitim felsefesi bir yandan neyi, niçin yapmamız gerektiğini göstermeye çalışırken, diğer yandan ideal olana ve beklenene ilişkin bir tasarım oluşturma fırsatları sunmaktadır (Aykaç, 2014). Eğitim felsefesi, eğitim üzerine düşünme olarak ele alındığında, eğitim durumu ile felsefe arasında sıkı bir ilişkinin varlığından ve bu noktada hedefin tüm öğrencilere, daha önceden belirlenmiş olan istendik davranışlar kazandırmak olduğundan söz etmek gerekir. Eğitimde idealizm, realizm, natüralizm, Marksizm, pragmatizm ve varoluşçuluk gibi farklı felsefi yaklaşımlar bulunmaktadır ve bu felsefe alanları eğitim-öğretime yön vermektedir (Duman, 2008). Ulubey ve Aykaç (2017) eğitim felsefelerinin, eğitim programlarının şekillenmesinde önemli bir etken olduğuna vurgu yaparlarken, Cevizci (2014) de eğitim felsefesinin, öğretmen, öğrenci, öğretim faaliyetleri ve içeriği ile kazandırılması istenilen tutum ve davranışları konu edindiğinden söz etmektedir.

Eğitim ve felsefe arasındaki ilişkiyi anlamak için, eğitimdeki felsefi yapı ihtiyacının farkında olmak gerekir. Felsefenin pek çok tanımı olduğu gibi, aynı şekilde felsefe ve eğitim arasındaki ilişkiyle alakalı çeşitli görüşler de bulunmaktadır. Eğer felsefe saygın bir yaşamın belirleyici rehberi olarak görülürse, eğitim saygın yaşamı aşılardan bir yola dönüşür. Yaşam, felsefe ve eğitimin bulunduğu platformdur. Başka bir deyişle felsefe, yaşantıların sonuçlarını ve hedeflerini belirlerken, eğitim bu hedeflerin farkına varmak için girişimde bulunmayı sağlar (Talawar ve Kumar, 2010).

Yaşamı algılamak, açıklamak ve geleceği yordamak için, insanoğlu her zaman bir karar vermeyle karşı karşıya kalmaktadır. Kararlar eylemleri doğurduğundan, insanın gelecekteki yaşam tarzını, duygularını, düşüncelerini ve hatta kaderini belirleyebilmektedir. Karar verme, çeşitli alternatifler arasından birinin seçilmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Eldeleklioğlu, 1996). Karar verme, farklı alternatifler arasından birisini ya da en iyi olanını seçmek şeklinde de tanımlanabilir. Bireyler karar verme davranışını gerçekleştirmek zorunda olduklarında çeşitli stratejileri kullanma yoluna gitmektedirler. Bireylerin hayata dair görüşlerinin değişkenlik göstermesi, ortaya koyacakları davranışlarında da farklılıklara sebep olmaktadır. Bakış açılarının farklı olması, bireylerin davranışlarında da farklılık yaratmaktadır ki karar verme stratejileri de bu farklılıklardan biridir (Currie, 1999; Tekin ve Ehtiyar, 2010). Kuzgun (1992) karar verme stratejilerini bir ihtiyacı gidereceği düşünülen bir objeye götüreceği birden fazla yol olduğu zaman, yaşanan sıkıntıyı gidermede izlenen yol olarak tanımlamıştır.

Çoban ve Hamamcı (2006) karar vermenin akıl, düşünce, bilinç ve irade ile donatılmış bulunan insana özgü olduğunu, bireyin tüm eylem ve davranışlarının bilinçli ya da bilinçsiz şekilde bir karar verme gerektirdiğini, ancak uygun ve doğru kararların bireyin yaşamında olumlu gelişmelere sebep olurken, yanlış kararların ise bireyin yaşamını olumsuz yönde etkileyebileceğini vurgulamaktadır. Mann,

Radford, Burnett, Ford, Bond, Leung, Nakamura, Vaughan ve Yang (1998) dört farklı karar verme stratejisinin bulunduğunu, bunlardan dikkatli karar vermenin, bireyin karar verme sürecinden önce ihtiyaç duyulan bilgiyi özenli bir şekilde araması ve alternatifleri dikkatli bir şekilde değerlendirerek sonuca varmasını belirtmektedir. Kaçınan karar verme, karar verme sürecinden mümkün olduğunca kaçınılması durumunu; erteleyici karar verme, karar verme sürecini nedensiz biçimde devamlı ertelemeyi ve geciktirmeyi; panik karar verme de bireyin kendisini baskı altında hissederek ve aceleci davranışlar göstererek karar vermesini ifade etmektedir (Deniz, 2004; Mann vd., 1998).

Karar vermenin temelinde hangi felsefenin benimsendiği ve yaşamda kullanıldığı önemlidir. Eğitim felsefesi, eğitimsel yapılar içerisinde etkinlikte bulunma ve düşünme konusunda bir sistematiğe ulaşturmaya yaramaktadır. Alan yazındaki eğitim felsefesi akımları, daimicilik, esasicilik, ilerlemecilik, yeniden kurmacılık, doğacılık ve varoluşçuluk olarak ele alınmaktadır. Eğitim felsefelerinin bazıları, genel felsefelerden hareketle ortaya çıkmıştır. Örneğin esasicilik, kaynağını idealizm ve realizmden alırken; ilerlemecilik ve doğacılık ise pragmatizmden almaktadır (Büyükdüvenci, 1991; Duman ve Ulubey, 2008). Daimicilik, değişmeyen süregelen gerçeklerin öğretilmesi gerektiğine odaklanır. Klasik realizm ve idealizme dayanan bu görüş evrende çok değişmemeyi kabul etmektedir. Bu görüşe göre evrende kesin doğrular vardır ve bu doğrulara insan aklını kullanarak ulaşılabilir (Demirel, 2010; Sönmez, 1996). Bilginin kaynağının akılda yer aldığını savunan idealizmde, değerler mutlak ve gerçeğe giden yola sadece bilimle değil, sezgilerle de ulaşılabilirliğine inanır (Cevizci, 2014). Realizm, idealist görüşe karşıt olarak ortaya çıkmıştır ve dış dünyanın insan algılarından bağımsız olduğu varsayımından hareket eder. Deneyselcilik, değişimi gerçeğin temeli olarak görür (Demirel, 2010). Varoluşçuluk ise insanın hangi yolu seçeceğine kendisinin karar vermesi gerektiğini ve bunu seçme özgürlüğü olduğunu savunur (Büyükdüvenci, 1994).

Yaşamın ta kendisi olan üniversiteler hem içinde bulunduğumuz anı hem de geleceği yapılandırmada önemli bir misyona sahiptir. Buralarda öğrenim gören öğrencilerin benimsedikleri eğitim felsefelerinin ve karar verme stillerinin, yaşamlarının şimdiki ve ilerideki dönemlerinde üretkenlik ya da durağanlık gibi özelliklerine etki etmesinin söz konusu olabileceği düşünülmektedir. Özellikle gelecekte uygulama ağırlıklı alanlarda mesleklerini icra edecek üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefeleri ile karar verme stilleri arasında nasıl bir ilişkinin olduğu, cevap aranması gereken, problematik bir durumdur. Alan yazın incelendiğinde, sağlık, ekonomi, spor, sanat, turizm ve eğitim gibi yaşama yön veren uygulamalı alanlarda meslek öncesi öğrenimlerine devam eden üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefelerinin ve karar verme stillerinin ilişkilendirildiği ve çeşitli değişkenlere göre incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefeleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi hedeflenmektedir.

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin benimsedikleri felsefe ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki soruların cevapları aranacaktır:

1. Üniversite öğrencilerinin karar verme stilleri
  - a. cinsiyetlerine,
  - b. fakültelerine,
  - c. sınıf düzeylerine göre değişmekte midir?
2. Üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefeleri;
  - a. cinsiyetlerine,
  - b. fakültelerine,
  - c. sınıf düzeylerine göre değişmekte midir?
3. Üniversite öğrencilerinin karar verme stilleri ile benimsedikleri eğitim felsefeleri arasında nasıl bir ilişki vardır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma kapsamında üniversite öğrencilerinin karar verme stilleri ile benimsedikleri eğitim felsefeleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla ilişkisel tarama modelinden yararlanılmıştır. Tarama modeli, var olan bir durumun olduğu haliyle betimlenmesini hedefleyen bir araştırma modeli iken, ilişkisel tarama, iki veya daha fazla değişkenin aralarındaki ilişkilerin incelenmesi amacıyla yapılan çalışmalardır (Büyükoztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014; Karasar, 2008). Bu

araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılarak üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefesi ile karar verme stilleri arasındaki ilişkiler ve bu değişkenlerin üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine, fakültelerine ve sınıf düzeylerine göre nasıl değiştiği incelenmiştir.

Çalışma Grubu

Bu çalışma, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Turizm Fakültesi (n=197), Eğitim Fakültesi (n=274) ve Spor Bilimleri (n=222) Fakültelerinde öğrenim gören toplam 693 öğrencinin gönüllü katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya gönüllü olarak katılan öğrencilerin 319'u kadın, 374'ü erkek; 348'i birinci sınıf, 345'i dördüncü sınıf şeklindedir. Araştırmada çalışma grubunda bulunan katılımcılar ulaşılabilirlik göz önünde bulundurularak, uygun örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Bahsedilen üç fakültede 2015-2016 eğitim-öğretim yılında uygulama ağırlıklı dersler alan öğrenciler çalışma grubuna dâhil edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, Mann ve diğerleri (1998) tarafından geliştirilen ve Deniz'in (2004) Türkçe uyarlamasını yaptığı "Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ I-II)" ile Wiles ve Bondi'nin (1993) geliştirdiği ve Türkçe uyarlamasını Doğanay ve Sarı'nın (2003) yaptığı "Felsefi Tercih Değerlendirme Formu"ndan veri toplama araçları olarak yararlanılmıştır.

Mann ve diğerleri (1998) tarafından (Melbourne Decision Making Questionary) geliştirilen ve Deniz (2004) tarafından Türkçeye uyarlanan Melbourne Karar Verme Ölçeği I-II Ölçeği" iki kısma ayrılmaktadır. Melbourne Karar Vermede Öz Saygı (MKVÖ-I) ve Karar Verme Stilleri Ölçeği (MKVÖ-II), Deniz (2004) tarafından Türkçeye uyarlanarak geliştirilmiştir. Deniz (2004) ölçeğin Cronbach Alpha katsayıları sırasıyla; Karar vermede öz saygı .72, dikkatli .80, kaçınan .78, erteleyici .65 ve panik karar verme .71 olarak belirlemiştir. Karar vermede öz saygı düzeyini belirleyen MKVÖ I ölçeği, 6 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek maksimum puan 12'dir. Yüksek puanlar karar vermede öz saygının yüksek olduğunun göstergesidir. MKVÖ II, 22 maddeden oluşmaktadır. Ölçek karar verme stillerini ölçmektedir. Dört alt boyutu bulunmaktadır. Bunlar; dikkatli (6 madde), kaçınan (6 madde), erteleyici (5 madde) ve panik (5 madde) karar verme stilleridir. Puanların yüksekliği, ilgili karar verme stiline kullanıldığına işaret etmektedir. Bu araştırmada ölçeğin alt boyutlarına ilişkin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları karar vermede öz saygı boyutu için .78, dikkatli karar verme stili boyutu için .81, kaçınan karar verme stili boyutu için .80, erteleyici karar verme stili boyutu için .75, panik karar verme stili boyutu için .79 olarak hesaplanmıştır.

Wiles ve Bondi'nin (1993) geliştirdiği ve Türkçe uyarlamasını Doğanay ve Sarı'nın (2003) yaptığı "Felsefi Tercih Değerlendirme Formu" beşli Likert tipinde 40 maddeden oluşmaktadır. 8 madde daimicilik; 8 madde idealizm; 8 madde realizm; 8 madde deneyselcilik; 8 madde varoluşçu felsefeye ilişkin maddelerdir. Her bir alt boyuttan alınan yüksek puanlar, katılımcıların ilgili felsefeyi daha fazla benimsediğini işaret etmektedir. Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı ise .81'dir. Bu çalışmada elde edilen Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları ise daimicilik için .77, idealizm için .71, realizm için .79, deneyselcilik için .83, varoluşçuluk için .78 ve formdaki boyutların tamamı için de .76 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın amaçları doğrultusunda toplanan verilerin öncelikle SPSS 22.0 programı aracılığıyla normallik testleri yapılmıştır. Yapılan normallik testlerinde dağılımın normalliği incelenmiş, Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı bulunmadığı ($p>.05$); dolayısıyla dağılımın normal bir dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Dağılımın normal olduğunun belirlenmesi sonrasında, öğrencilerin karar verme stilleri ve benimsedikleri eğitim felsefelerinin cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre incelenmesi amacıyla bağımsız gruplar t-testi, fakülte ve bölümlere göre incelenmesi amacıyla da tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Öğrencilerin karar verme stilleri ve benimsedikleri eğitim felsefeleri arasındaki ilişkinin incelenmesi için ise Pearson korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Belirtilen istatistiki teknikler kullanılarak gerçekleştirilen çözümlenmelere göre elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

Bulgular

Araştırma kapsamında elde edilen bulgular başlıklar halinde ele alınarak yorumlanmıştır. Bulgular, katılımcıların cinsiyetlerine, öğrenim gördükleri fakülteye ve sınıf düzeylerine göre karar verme stilleri ve benimsenen felsefi görüş açısından sıralanmıştır.

1. Cinsiyete Göre Karar Verme Stilleri ve Benimsenen Felsefi Görüş

Tablo 1

Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Karar Verme Stilleri Puanları

Karar Verme Alt Boyut	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	t	sd	p
Karar Vermede Öz Saygı	Kadın	319	7.03	2.48	-.510	691	.610
	Erkek	374	7.12	2.21			
Dikkatli Karar Verme Stili	Kadın	319	9.52	2.19	.784	691	.433
	Erkek	374	9.39	2.00			
Kaçınan Karar Verme Stili	Kadın	319	4.23	2.25	-1.645	691	.100
	Erkek	374	4.56	2.86			
Erteleyici Karar Verme Stili	Kadın	319	3.92	2.00	-4.091	691	.000
	Erkek	374	4.58	2.18			
Panik Karar Verme Stili	Kadın	319	4.19	1.95	-2.898	691	.004
	Erkek	374	4.64	2.17			

Tablo 1 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre karar vermede öz saygı, dikkatli ($t(691)=.784$) ve kaçınan ($t(691)=-1.645$) karar verme stili puanları arasında herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Erkek öğrencilerin erteleyici karar verme stili puanları ($X=4.58$) kadın öğrencilere göre ($X=3.92$) daha fazladır ($t(691)=-4.091$, $p<.05$). Erkek öğrencilerin panik karar verme stili puanları ($X=4.64$) ile kadın öğrencilerin puanları ($X=4.19$) arasında da anlamlı bir fark bulunmuştur ($t(691)=-2.898$, $p<.05$). Elde edilen bulgular, erkek üniversite öğrencilerinin kadın üniversite öğrencilerine göre daha erteleyici ve panik kararlar aldıklarını yansıtmaktadır.

Tablo 2

Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Benimsedikleri Felsefi Görüş Puanları

Felsefi Görüş Alt Boyut	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	t	sd	p
Daimicilik	Kadın	319	26.15	4.06	.990	691	.322
	Erkek	374	25.84	4.33			
İdealizm	Kadın	319	26.16	4.27	2.583	691	.010
	Erkek	374	25.38	3.62			
Realizm	Kadın	319	29.65	4.82	2.001	691	.046
	Erkek	374	28.94	4.48			
Deneyseçilik	Kadın	319	31.47	5.14	2.326	691	.020
	Erkek	374	30.60	4.62			
Varoluşçuluk	Kadın	319	27.79	4.12	1.207	691	.228
	Erkek	374	27.40	4.38			

Tablo 2 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre daimicilik ve varoluşçuluk puanları arasında istatistiksel olarak herhangi bir anlamlı farklılık belirlenmemiştir ($p>.05$). Kadın öğrencilerin idealizm puanları ($X=26.16$) erkek öğrencilerin puanlarına ($X=25.38$) göre daha fazladır ($t(691)=2.583$, $p<.05$). Kadın öğrencilerin realizm puanları ($X=29.65$) ile erkek öğrencilerin puanları ($X=28.94$) arasında da anlamlı bir fark bulunmuştur ($t(691)=2.001$, $p<.05$). Deneyseçilik puanlarında da kadın öğrencilerin ($X=31.47$) erkek öğrencilerine ($X=30.60$) göre puanları daha fazladır ($t(691)=2.326$, $p<.05$). Elde edilen bulgular, felsefi anlamda kadın üniversite öğrencilerinin erkek öğrencilere göre daha idealist, realist, deneyseçli davrandığına işaret etmektedir.

2. Öğrenim Görülen Fakülteye Göre Karar Verme Stilleri ve Benimsenen Felsefi Görüş

Tablo 3 incelendiğinde, Turizm Fakültesi öğrencilerinin ($X=7.85$) Eğitim Fakültesi öğrencilerine ($X=5.68$) göre ve Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin ($X=8.12$) de Eğitim Fakültesi öğrencilerine göre daha fazla karar vermede öz saygı ortalama puanlarına sahip olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı bir fark yarattığı belirlenmiştir ($F(2, 690)=106.75, p<.05$). Bu bulgu, Turizm Fakültesi ve Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere kıyasla karar vermede daha öz saygılı davrandıkları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 3

Üniversite Öğrencilerinin Fakültelerine Göre Karar Vermede Öz Saygı Puanları

(Karar Vermede Öz Saygı) Fakülteler	N	$\bar{X}$	S	ANOVA	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Turizm Fakültesi	197	7.85	2.30	Gruplar Arası	897.28	2	448.64	106.75	.000
Eğitim Fakültesi	274	5.68	1.51						
Spor Bilimleri Fakültesi	222	8.12	2.36	Gruplar İçi	2899.86	690	4.20		
Toplam	693	7.08	2.34	Toplam	3797.14	692			

Tablo 4

Üniversite Öğrencilerinin Fakültelerine Göre Dikkatli Karar Verme Stili Puanları

(Dikkatli Karar Verme) Fakülteler	N	$\bar{X}$	S	ANOVA	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Turizm Fakültesi	197	8.74	1.92	Gruplar Arası	251.85	2	125.92	31.27	.000
Eğitim Fakültesi	274	10.16	2.17						
Spor Bilimleri Fakültesi	222	9.20	1.85	Gruplar İçi	2778.05	690	4.02		
Toplam	693	9.45	2.09	Toplam	3029.90	692			

Tablo 4 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre dikkatli karar verme stili ortalama puanları karşılaştırıldığında, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin ($X=10.16$) Turizm Fakültesi ($X=8.74$) ve Spor Bilimleri Fakültesi ($X=9.20$) öğrencilerine göre daha fazla ortalama puana sahip olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı bir fark yarattığı görülmektedir ($F(2, 690)=31.27, p<.05$). Bu bulgu, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin Spor Bilimleri ve Turizm Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilere kıyasla karar vermede daha dikkatli davrandıklarını yansıtmaktadır.

Tablo 5

Üniversite Öğrencilerinin Fakültelerine Göre Kaçınan Karar Verme Stili Puanları

(Kaçınan Karar Verme) Fakülteler	N	$\bar{X}$	S	ANOVA	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Turizm Fakültesi	197	5.17	2.66	Gruplar Arası	352.29	2	176.14	28.01	.000
Eğitim Fakültesi	274	3.55	2.37						
Spor Bilimleri Fakültesi	222	4.80	2.52	Gruplar İçi	4337.84	690	6.28		
Toplam	693	4.41	2.60	Toplam	4690.14	692			

Tablo 5 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre kaçınan karar verme stili ortalama puanları karşılaştırıldığında, Turizm Fakültesi ($X=5.17$) öğrencilerinin Eğitim Fakültesi ($X=3.55$) öğrencilerine göre ve Spor Bilimleri Fakültesi ($X=4.80$) öğrencilerinin Eğitim Fakültesi öğrencilerine göre daha fazla ortalama puana sahip olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı bir fark yarattığı belirlenmiştir ($F(2, 690)=28.01, p<.05$). Bu bulgu, Turizm Fakültesi

öğrencilerinin Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere ve Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere kıyasla karar vermede daha kaçınan davrandıkları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 6 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre erteleyici karar verme stili ortalama puanları karşılaştırıldığında, Turizm Fakültesi öğrencilerinin ($X=4.46$) Eğitim Fakültesi ($X=3.96$) öğrencilerine göre ve Spor Bilimleri Fakültesi ($X=4.50$) öğrencilerinin Eğitim Fakültesi öğrencilerine göre daha fazla ortalama puana sahip olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı bir fark yarattığı görülmektedir ($F(2, 690)=5.04, p<.05$). Bu bulgu, Turizm Fakültesi öğrencilerinin Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere ve Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere kıyasla karar vermede daha erteleyici davrandıklarını yansıtmaktadır.

Tablo 6

Üniversite Öğrencilerinin Fakültelerine Göre Erteleyici Karar Verme Stili Puanları

(Erteleyici Karar Verme) Fakülteler	N	$\bar{X}$	S	ANOVA	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Turizm Fakültesi	197	4.46	1.99	Gruplar Arası	45.07	2	22.54	5.04	.007
Eğitim Fakültesi	274	3.96	2.26						
Spor Bilimleri Fakültesi	222	4.50	2.02		Gruplar İçi	3082.17	690		
Toplam	693	4.27	2.12	Toplam	3127.25	692			

Tablo 7

Üniversite Öğrencilerinin Fakültelerine Göre Panik Karar Verme Stili Puanları

(Panik Karar Verme) Fakülteler	N	$\bar{X}$	S	ANOVA	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Turizm Fakültesi	197	4.42	1.95	Gruplar Arası	3.70	2	1.85	.42	.654
Eğitim Fakültesi	274	4.36	2.34						
Spor Bilimleri Fakültesi	222	4.54	1.85		Gruplar İçi	3010.93	690		
Toplam	693	4.43	2.08	Toplam	3014.64	692			

Tablo 7 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre panik karar verme stili ortalama puanları karşılaştırıldığında, anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($F(2, 690)=.42, p>.05$). Bu bulgu, Turizm ($X=4.42$), Eğitim ($X=4.36$) ve Spor Bilimleri ($X=4.54$) Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin panik karar verme konusunda aralarında bir farklılık görülmediği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 8

Üniversite Öğrencilerinin Fakültelerine Göre Daimicilik Felsefesi Puanları

(Daimicilik) Fakülteler	N	$\bar{X}$	S	ANOVA	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Turizm Fakültesi	197	26.04	4.72	Gruplar Arası	99.12	2	49.56	2.81	.061
Eğitim Fakültesi	274	26.36	3.97						
Spor Bilimleri Fakültesi	222	25.47	3.95		Gruplar İçi	12160.78	690		
Toplam	693	25.98	4.20	Toplam	12259.90	692			

Tablo 8 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre daimicilik Felsefesi ortalama puanları karşılaştırıldığında, anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($F(2, 690)=2.81, p>.05$). Bu

bulgu, Turizm ($X=26.04$), Eğitim (26.35) ve Spor Bilimleri ($X=25.47$) Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin daimicilik felsefesini benimsemek konusunda aralarında bir farklılık görülmediği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 9

Üniversite Öğrencilerinin Fakültelerine Göre İdealizm Felsefesi Puanları

(İdealizm) Fakülteler	N	$\bar{X}$	S	ANOVA	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Turizm Fakültesi	197	26.58	4.37	Gruplar Arası	258.09	2	129.04	8.43	.000
Eğitim Fakültesi	274	25.09	3.56						
Spor Bilimleri Fakültesi	222	25.80	3.89	Gruplar İçi	10561.69	690	15.30		
Toplam	693	25.74	3.95	Toplam	10819.79	692			

Tablo 9 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre idealizm felsefesi ortalama puanları karşılaştırıldığında, Turizm Fakültesi ($X=26.58$) öğrencilerinin Eğitim Fakültesi ($X=25.09$) ve Spor Bilimleri ($X=25.80$) Fakültesi öğrencilerine göre; Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin Eğitim Fakültesi öğrencilerine göre daha fazla ortalama puana sahip olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı bir fark yarattığı belirlenmiştir ($F(2, 690)=8.43, p<.05$). Bu bulgu, Turizm Fakültesi öğrencilerinin Eğitim ve Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere ve Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin de Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere kıyasla felsefi görüş anlamında daha idealist davrandıklarını yansıtmaktadır.

Tablo 10

Üniversite Öğrencilerinin Fakültelerine Göre Realizm Felsefesi Puanları

(Realizm) Fakülteler	N	$\bar{X}$	S	ANOVA	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Turizm Fakültesi	197	28.04	4.04	Gruplar Arası	3143.76	2	1571.88	91.45	.000
Eğitim Fakültesi	274	31.87	4.36						
Spor Bilimleri Fakültesi	222	27.15	3.94	Gruplar İçi	11859.68	690	17.18		
Toplam	693	29.27	4.65	Toplam	15003.45	692			

Tablo 10 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre realizm felsefesi ortalama puanları karşılaştırıldığında, Eğitim Fakültesi ($X=31.87$) öğrencilerinin Turizm Fakültesi ($X=28.04$) ve Spor Bilimleri ($X=27.15$) Fakültesi öğrencilerine göre daha fazla ortalama puana sahip olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı bir fark yarattığı görülmektedir ($F(2, 690)=91.45, p<.05$). Bu bulgu, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin Turizm Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere ve Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere kıyasla felsefi görüş anlamında daha realist davrandıkları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 11

Üniversite Öğrencilerinin Fakültelerine Göre Deneyselcilik Felsefesi Puanları

(Deneyselcilik) Fakülteler	N	$\bar{X}$	S	ANOVA	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Turizm Fakültesi	197	30.17	4.58	Gruplar Arası	2624.33	2	1312.16	65.08	.000
Eğitim Fakültesi	274	33.33	4.62						
Spor Bilimleri Fakültesi	222	28.87	4.22	Gruplar İçi	13910.62	690	20.16		
Toplam	693	31.00	4.88	Toplam	16534.96	692			

Tablo 11 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre deneyselcilik felsefesi ortalama puanları karşılaştırıldığında, Eğitim Fakültesi ($X=33.33$) öğrencilerinin Turizm Fakültesi ($X=30.17$) ve Spor Bilimleri ($X=28.87$) Fakültesi öğrencilerine göre daha fazla ortalama puana sahip olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı bir fark yarattığı belirlenmiştir ($F(2, 690)=65.08$, $p<.05$). Bu bulgu, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin Turizm Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere ve Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere kıyasla felsefi görüş anlamında daha deneyselci davrandıklarını yansıtmaktadır.

Tablo 12

Üniversite Öğrencilerinin Fakültelerine Göre Varoluşçuluk Felsefesi Puanları

(Varoluşçuluk) Fakülteler	N	$\bar{X}$	S	ANOVA	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Turizm Fakültesi	197	26.95	4.90	Gruplar Arası	472.86	2	236.43		
Eğitim Fakültesi	274	28.60	3.26	Gruplar İçi	12113.78	690	17.55	13.46	.000
Spor Bilimleri Fakültesi	222	26.87	4.51						
Toplam	693	27.58	4.26	Toplam	12586.64	692			

Tablo 12 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre varoluşçuluk felsefesi ortalama puanları karşılaştırıldığında, Eğitim Fakültesi ($X=28.60$) öğrencilerinin Turizm Fakültesi ($X=26.95$) ve Spor Bilimleri ($X=26.87$) Fakültesi öğrencilerine göre daha fazla ortalama puana sahip olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı bir fark yarattığı görülmektedir ($F(2, 690)=13.46$, $p<.05$). Bu bulgu, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin Turizm Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere ve Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere kıyasla felsefi görüş anlamında daha varoluşçu davrandıkları şeklinde yorumlanabilir.

3. Öğrenim Görülen Sınıf Düzeyine Göre Karar Verme ve Benimsenen Felsefi Görüş

Tablo 13

Üniversite Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Karar Verme Stilleri Puanları

Karar Verme Alt Boyut	Sınıf Düzeyi	N	$\bar{X}$	S	t	sd	p
Karar Vermede Öz Saygı	1. Sınıf	348	6.91	2.29	-1.856	691	.064
	4. Sınıf	345	7.24	2.38			
Dikkatli Karar Verme Stili	1. Sınıf	348	9.52	2.12	.883	691	.378
	4. Sınıf	345	9.38	2.05			
Kaçınan Karar Verme Stili	1. Sınıf	348	4.18	2.26	-2.346	691	.019
	4. Sınıf	345	4.64	2.88			
Erteleyici Karar Verme Stili	1. Sınıf	348	4.09	2.11	-2.255	691	.024
	4. Sınıf	345	4.46	2.12			
Panik Karar Verme Stili	1. Sınıf	348	4.12	2.06	-3.960	691	.000
	4. Sınıf	345	4.75	2.06			

Tablo 13 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre karar vermede öz saygı ve dikkatli karar verme stili puanları arasında istatistiksel olarak herhangi bir anlamlı farklılık belirlenmemiştir ($p>.05$). Dördüncü sınıf öğrencilerinin kaçınan karar verme stili puanları ($X=4.64$) birinci sınıf öğrencilerinin puanlarına ($X=4.18$) göre daha fazladır ($t(691)=-2.346$, $p<.05$). Dördüncü sınıf öğrencilerinin erteleyici karar verme stili puanları ($X=4.46$) da birinci sınıf öğrencilerinin puanlarına ($X=4.09$) göre daha yüksektir ($t(691)=-2.255$, $p<.05$). Bu kısımdaki bir başka bulgu incelendiğinde, dördüncü sınıf öğrencilerinin panik karar verme stili puanları ($X=4.75$) ile birinci sınıf öğrencilerinin puanları ($X=4.12$) arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($t(691)=-3.960$, $p<.05$). Elde edilen bulgular, dördüncü sınıf üniversite öğrencilerinin birinci sınıf üniversite öğrencilerine göre daha kaçınan, erteleyici ve panik kararlar aldıklarını yansıtmaktadır.

Tablo 14

Üniversite Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Benimsenen Felsefi Görüş Puanları

Felsefi Görüş - Alt Boyut	Sınıf Düzeyi	N	$\bar{X}$	S	t	sd	P
Daimicilik	1. Sınıf	348	25.89	4.26	-.577	691	.564
	4. Sınıf	345	26.08	4.15			
İdealizm	1. Sınıf	348	25.72	3.94	-.117	691	.907
	4. Sınıf	345	25.76	3.97			
Realizm	1. Sınıf	348	29.90	4.63	3.622	691	.000
	4. Sınıf	345	28.63	4.59			
Deneyselcilik	1. Sınıf	348	31.55	4.72	2.962	691	.003
	4. Sınıf	345	30.45	4.99			
Varoluşçuluk	1. Sınıf	348	27.77	4.03	1.223	691	.222
	4. Sınıf	345	27.38	4.48			

Tablo 14 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre daimicilik, idealizm ve varoluşçuluk puanları arasında istatistiksel olarak herhangi bir anlamlı farklılık belirlenmemiştir ($p>.05$). Birinci sınıf öğrencilerinin realizm puanları ($X=29.90$) dördüncü sınıf öğrencilerinin puanlarına ($X=28.63$) göre daha fazladır ($t(691)=3.622$, $p<.05$). Diğer taraftan birinci sınıf öğrencilerinin deneyselcilik puanları ($X=31.55$) dördüncü sınıf öğrencilerinin puanlarından ($X=30.45$) göre daha yüksektir ($t(691)=2.962$, $p<.05$). Elde edilen bulgular, felsefi anlamda birinci sınıf üniversite öğrencilerinin dördüncü sınıf üniversite öğrencilerine göre daha realist ve deneyselci davrandığına işaret etmektedir. Birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin daimicilik, idealizm ve varoluşçuluk felsefelerine ilişkin puanlarında herhangi bir farklılık bulunmaması dikkat çekicidir. Bu durum ise dört yıllık öğretmen yetiştirme sürecinde felsefe eğitiminin veya felsefi anlamda bakış açıları kazandırma-geliştirme konusunun sorgulanması gerektiğini yansıtmaktadır.

4. Üniversite Öğrencilerinin Karar Verme Stilleri ve Benimsedikleri Felsefi Görüş Arasındaki İlişki

Tablo 15

Üniversite Öğrencilerinin Karar Verme Stilleri ve Benimsedikleri Felsefi Görüşleri Arasındaki İlişki

Değişkenler	Karar Vermede Öz Saygı	Dikkatli Karar Verme	Kaçıngan Karar Verme	Erteleyici Karar Verme	Panik Karar Verme	Daimicilik	İdealizm	Realizm	Deneyselcilik
Dikkatli Karar Verme	r	.149**							
	p	.000							
	N	693							
Kaçıngan Karar Verme	r	.095*	-.294**						
	p	.012	.000						
	N	693	693						
Erteleyici Karar Verme	r	.042	-.160**	.588**					
	p	.269	.000	.000					
	N	693	693	693					
Panik Karar Verme	r	-.135**	-.086*	.584**	.510**				
	p	.000	.024	.000	.000				
	N	693	693	693	693				
Daimicilik	r	-.079*	-.043	.048	.133**	.073			
	p	.037	.256	.204	.000	.055			
	N	693	693	693	693	693			
İdealizm	r	.013	-.191**	.131**	.174**	.057	.538**		
	p	.737	.000	.001	.000	.136	.000		
	N	693	693	693	693	693	693		
Realizm	r	-.092*	.264**	-.235**	-.087*	-.169**	.228**	.190**	
	p	.015	.000	.000	.021	.000	.000	.000	
	N	693	693	693	693	693	693	693	
Deneyselcilik	r	-.107**	.236**	-.185**	-.128**	-.119**	.176**	.128**	.692**
	p	.005	.000	.000	.001	.002	.000	.001	.000
	N	693	693	693	693	693	693	693	693
Varoluşçuluk	r	-.020	.074	-.154**	-.073	-.150**	.096*	.187**	.526**
	p	.593	.052	.000	.054	.000	.011	.000	.000
	N	693	693	693	693	693	693	693	693

Tablo 15'te üniversite öğrencilerinin karar verme stilleri ve benimsedikleri felsefi görüşleri arasındaki ilişkiler incelendiğinde, kaçınan karar verme ile erteleyici ($r=.588$; $p<.05$) ve panik karar verme ($r=.584$; $p<.05$) arasında; erteleyici karar verme ile panik karar verme ($r=.510$; $p<.05$) arasında; daimicilik ile idealizm ($r=.538$; $p<.05$) arasında; realizm ile deneyselcilik ($r=.692$; $p<.05$) ve varoluşçuluk ($r=.526$; $p<.05$) arasında; deneyselcilik ile varoluşçuluk ($r=.580$; $p<.05$) arasında pozitif yönlü, orta düzeyde, anlamlı ilişkiler bulunduğu görülmektedir. Diğer taraftan, daimicilik ile karar vermede öz saygı ($r=-.079$; $p<.05$) arasında negatif yönlü; daimicilik ile erteleyici karar verme ($r=.133$; $p<.05$) arasında pozitif yönlü; idealizm ile dikkatli karar verme ($r=-.191$; $p<.05$) arasında negatif yönlü; idealizm ile kaçınan ($r=.131$; $p<.05$) ve erteleyici karar verme ($r=.174$; $p<.05$) arasında pozitif yönlü; realizm ile karar vermede öz saygı ($r=-.092$; $p<.05$), kaçınan ($r=-.235$; $p<.05$) ve panik karar verme ($r=-.169$; $p<.05$) arasında negatif yönlü; realizm ile erteleyici ($r=-.087$; $p<.05$) ve dikkatli karar verme ($r=.264$; $p<.05$) arasında pozitif yönlü; deneyselcilik ile karar vermede öz saygı ($r=-.107$; $p<.05$), erteleyici ($r=-.128$; $p<.05$), kaçınan ($r=-.185$; $p<.05$) ve panik karar verme ($r=-.119$; $p<.05$) arasında negatif yönlü; varoluşçuluk ile kaçınan ($r=-.154$; $p<.05$) ve panik karar verme ($r=-.150$; $p<.05$) arasında negatif yönlü, düşük düzeyde ve anlamlı ilişkiler belirlenmiştir. Öte yandan realizm ve deneyselcilik felsefeleri tüm karar verme stilleri ile düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki göstermektedir. Üniversite öğrencilerinin karar verme stilleri ve benimsedikleri felsefi görüşleri arasındaki ilişkiler bütün olarak incelendiğinde, farklı karar verme stillerinin hem kendi aralarında hem de benimsenen felsefelerle farklı düzey ve yönlerde ilişkilerde bulunduğu görülmektedir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefeleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkilerin çeşitli değişkenlere göre incelendiği bu çalışmada hem kadın hem de erkek üniversite öğrencilerinin en çok benimsedikleri eğitim felsefesinin deneyselcilik olduğu, kadın öğrencilerde deneyselciliği sırasıyla realizm, varoluşçuluk, idealizm ve daimiciliğin; erkek öğrencilerde ise deneyselciliği sırasıyla realizm, varoluşçuluk, daimicilik ve idealizmin izlediği belirlenmiştir. Araştırma bulgularından hareketle, üniversite öğrencileri tarafından en çok benimsenen eğitim felsefesi olan deneyselcilik ile ilgili olarak, Hlebowitsh (2006) bireylerin eğitimin etkilerini yaşam deneyimindeki bazı iyileştirme veya ilerleme standartlarına göre yargıladığı ve deneyselcilikte davranışa odaklanmanın oldukça önemli olduğunu ileri sürmektedir.

Üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefeleri bakımından elde edilen bulgular, kadın üniversite öğrencilerinin erkek üniversite öğrencilerine göre daha idealist, realist ve deneyselci davrandığını göstermektedir. Kozikoğlu ve Erden'in (2018) üniversite öğrencilerinin katılımıyla yaptıkları çalışmada, en fazla benimsenen eğitim felsefesinin varoluşçuluk olduğu, bunu sırasıyla ilerlemecilik, yeniden kurmacılık, daimicilik ve esasicilik felsefelerinin takip ettiği tespit edilmiştir. Gökbulut (2019) tarafından pedagojik formasyon eğitimi alan üniversite öğrencilerinin eğitim inançları üzerine yapılan bir çalışmada da, en yüksek oranda benimsenen eğitim felsefesinin varoluşçuluk olduğu, bunu sırasıyla ilerlemecilik, yeniden kurmacılık, daimicilik ve esasicilik felsefelerinin takip ettiği görülmektedir. Aynı çalışmada cinsiyet değişkenine göre ise eğitim inançları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı raporlanmıştır. Hayırsever ve Oğuz (2017) tarafından yapılan bir çalışmada, öğretmen adaylarının eğitim felsefesine ilişkin inançlarının en fazla ilerlemecilik, en az ise esasicilik yönünde olduğu belirlenmiştir.

İlgaz, Bülbül ve Çuhadar (2013) tarafından yapılan çalışmada, öğretmen adayı olan üniversite öğrencilerinin eğitim inançlarında, en yüksek ortalama ile varoluşçuluğun en çok tercih edildiği, hemen ardından ilerlemecilik, yeniden kurmacılık ve daimiciliğin geldiği, en düşük ortalama ise esasiciliğin sahip olduğu bulunmuştur. Aynı çalışmada kadın ve erkek üniversite öğrencilerinin eğitim inançları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Sönmez Ektem (2019) tarafından yapılan çalışmada, öğretmen adayı olan üniversite öğrencilerinin en fazla varoluşçu eğitim felsefesini benimsedikleri, bunu sırasıyla ilerlemecilik, daimicilik, yeniden kurmacılık ve esasicilik felsefelerinin takip ettiği görülürken, aynı çalışmada eğitim felsefelerinin cinsiyete göre yalnızca daimicilik boyutunda farklılaştığı, diğer alt boyutlarda ise farklılık bulunmadığı belirlenmiştir.

Alkın Şahin, Tunca ve Ulubey (2014) tarafından üniversite öğrencisi öğretmen adaylarının eğitim inançları üzerine yapılan bir çalışmada, cinsiyet değişkeni açısından daimicilik ve yeniden kurmacılık boyutlarının puanları arasında anlamlı bir fark bulunmazken, esasicilikte erkekler lehine, ilerlemecilik ve varoluşçulukta ise kadınlar lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Aynı çalışmada, üniversite

öğrencilerinin eğitim inançları puanların sınıf düzeyine göre farklılaştığı, alt sınıfların daimicilik puan ortalamalarının üst sınıflardan daha yüksek olduğu, üst sınıfların ilerlemecilik, yeniden kurmacılık ve varoluşçuluk puanlarının ise alt sınıflardan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Biçer, Er ve Özel (2013) üniversite öğrencisi öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışmalarında, öğrencilerin en fazla tercih ettikleri eğitim felsefesinin ilerlemecilik olduğu, hemen ardından sırasıyla daimicilik, varoluşçuluk, yeniden kurmacılık ve esasicilik gelmektedir. Aynı çalışmada cinsiyet değişkenine göre, kadın ve erkek üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefeleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Duman ve Ulubey (2008) tarafından yapılan bir çalışmada, Eğitim Fakültesinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin en fazla deneyselciliği, daha sonra da sırasıyla, realizm, daimicilik, varoluşçuluk ve idealizm felsefelerini benimsedikleri tespit edilirken, buna paralel olarak bu çalışmada, kadın ve erkek üniversite öğrencilerinin büyük bir çoğunluğunun deneysel felsefeyi benimsedikleri bulunmuştur. Çalışkan (2013) tarafından üniversite öğrencisi öğretmen adaylarının eğitim felsefesi yaklaşımlarının incelendiği bir çalışmada da, öğrencilerin en fazla benimsenen eğitim felsefesinin deneyselcilik olduğu, bunu sırasıyla varoluşçuluk, daimicilik, idealizm ve realizmin takip ettiği tespit edilmiştir. Aslan (2014) tarafından okul öncesi öğretmen adayı üniversite öğrencilerinin eğitim felsefesi tercihleri ile ilgili yapılan bir çalışmada da, eğitim felsefesi anlayışı olarak, deneyselcilik anlayışı puanlarının en yüksek, idealizm puanlarının ise en düşük olduğu belirlenmiştir. Mevcut araştırmanın bulguları, üniversite öğrencileri tarafından en çok benimsenen eğitim felsefesi (deneyselcilik) açısından, Duman ve Ulubey (2008), Çalışkan (2013) ve Aslan (2014) tarafından yapılan araştırmaların bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Üniversite öğrencilerinin karar verme stillerine ilişkin elde edilen bulgulara göre, cinsiyetlerine göre karar vermede öz saygı, dikkatli ve kaçınan karar verme puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Erkek üniversite öğrencilerinin erteleyici karar verme stili ortalama puanları ise kadın öğrencilere göre daha fazladır. Güçray'a (2001) göre karar verme davranışı, gereksinim duyulduğu zamanlarda amaca ulaşabilmek için, ihtiyaç olan bilgilerin toplanması, bu bilgilerden yola çıkarak alternatiflerin ortaya konulması ve içinde bulunulan durum için en uygun olanının seçilmesi olarak ifade edilebilir. Çolakkadıoğlu ve Doğan Dolapçioğlu'na (2017) göre karar verme becerileri, eğitim ve öğretim süreçlerinde özellikle de lisans derecesi aşamasında oldukça önemlidir. Tatlıhoğlu'nun (2014) üniversite öğrencilerinde karar verme üzerine yaptığı çalışmada, kadın üniversite öğrencilerinin kaçınan ve panik karar verme stili puanlarının erkek öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülürken, karar vermede öz saygı, dikkatli karar verme ve erteleyici karar verme alt boyutlarında ise anlamlı bir fark bulunmamıştır. Aynı çalışmada, sınıf değişkeni açısından üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygı ve dikkatli karar verme alt boyutlarında fark görülmezken, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme alt boyutlarında birinci sınıf öğrencilerinin kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stili puanlarının dördüncü sınıf öğrencilerinden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Nas (2017), üniversiteli sporcuların karar verme stilleri üzerinde gerçekleştirdiği bir çalışmada, karar vermede öz saygı ve dikkatli karar verme puanları ortalamalarının düşük seviyede, kaçınan karar verme puanlarının yüksek, erteleyici ve panik karar verme puanlarının ise orta düzeyde olduğunu belirtmiştir. Aynı çalışmada, sınıf değişkeni açısından dördüncü sınıf öğrencilerinin hem kaçınan hem de erteleyici karar verme stili puanlarının anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu da bulunmuştur. Mevcut araştırmanın bulguları, üniversite öğrencilerinin sınıf değişkenleri açısından, Tatlıhoğlu (2014) ve Nas (2017) tarafından yapılan araştırmaların bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Ulaş, Epçaçan, Epçaçan ve Koçak (2015) üniversite öğrencilerinin karar verme stilleri ile ilgili yaptıkları çalışmada, öğrencilerin karar vermede öz saygı düzeylerinin yüksek olduğu, dikkatli karar verme puan ortalamalarının diğer karar verme stili puanlarından daha yüksek bulunduğu, sınıf ve cinsiyet açısından gruplar arasında bir farklılık bulunmadığı, karar vermede öz saygı ile dikkatli karar verme arasında pozitif, karar vermede öz saygı ile kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stilleri arasında da negatif yönde anlamlı ilişkiler belirlendiği sonucuna varmıştır. Akpınar, Temel, Birol, Akpınar ve Nas (2015) tarafından yapılan çalışmada üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygı ve dikkatli karar verme stillerinin yüksek, kaçınan ve erteleyici karar verme stillerinin ise düşük seviyede olduğu belirlenmiştir. Avşaroğlu ve Üre'nin (2007) üniversite öğrencilerinin karar verme stilleri üzerine yaptıkları çalışmada, öğrencilerin cinsiyetlerine göre karar verme stilleri arasında herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır. Benzer biçimde Taşdelen (2001) tarafından yapılan çalışmada da öğrencilerin karar verme stilleri arasında cinsiyete göre bir fark olmadığı belirlenmiştir. Titrek, Konak ve Titrek (2013)

üniversite öğrencisi öğretmen adaylarının karar verme stilleri üzerine yaptıkları çalışmalarında, cinsiyete göre, dikkatli karar verme ve kaçınan karar verme boyutlarında anlamlı farklılıklar bulunurken, erteleyici karar verme ve panik karar verme stillerinde ise herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Yüksel Şahin ve Ertural (2020) tarafından üniversite öğrencilerinin karar verme stilleri ile ilgili yapılan bir çalışmada da, kadın üniversite öğrencilerinin panik karar verme stili puan ortalamalarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu, karar vermede öz saygı, dikkatli, kaçınan ve erteleyici karar verme puan ortalamalarında ise erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha yüksek puanlara sahip oldukları bulunmuştur.

Mevcut araştırmanın sonucunda felsefi anlamda kadın üniversite öğrencilerinin erkek öğrencilere göre daha idealist, realist, deneyselci davrandığı; erkek üniversite öğrencilerinin kadın üniversite öğrencilerine göre daha erteleyici ve panik kararlar aldıkları; üniversite öğrencilerinin karar verme stillerinin birçoğu ile felsefi görüşleri arasında pozitif ya da negatif yönlü, ancak anlamlı ilişkiler bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen bulgulardan hareketle de şu öneriler geliştirilmiştir:

- Üniversite öğrencilerinin karar verme stillerini etkileyen ve bu stilleri geliştirebilecek değişkenlerin ortaya çıkarılması üzerine çalışmalar yapılabilir.
- Üniversite öğrencilerinin benimsedikleri eğitim felsefelerini ortaya çıkarabilecek farklı uygulamalar ile bu konuda derinlemesine incelemeler yapılabilecek nitel araştırmalar tasarlanabilir.
- Özellikle üniversite eğitimleri sürecinde öğrencilerin karar verme stilleri ile eğitim felsefeleri açısından gelişim göstermelerine katkı sağlayabileceği düşünülen konular ve dersler üzerine yoğunlaşarak hem araştırmalar hem de uygulamalar gerçekleştirilebilir.

Kaynakça

- Akpınar, Ö., Temel, V., Birol, S.Ş., Akpınar, S. ve Nas, K. (2015). Üniversitede okuyan hokey sporcularının karar verme stillerinin belirlenmesi. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9, 92-99.
- Alkın Şahin, S., Tunca, N. ve Ulubey, Ö. (2014). Öğretmen adaylarının eğitim inançları ile eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişki. *İlköğretim Online*, 13(4), 1473-1492.
- Aslan, Ö.M. (2014). Eğitim felsefesi dersinin okul öncesi öğretmen adaylarının felsefi tercihlerine ve eleştirel pedagojiye yönelik görüşlerine olan etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(48), 1-14.
- Avşaroğlu, S. ve Üre, Ö. (2007). Üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygı, karar verme ve stresle başa çıkma stillerinin benlik saygısı ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, 85-100.
- Aykaç, N. (2014). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Biçer, B., Er, H. ve Özel, A. (2013). Öğretmen Adaylarının Epistemolojik İnançları ve Benimsedikleri Eğitim Felsefeleri Arasındaki İlişki. *Journal of Theory and Practice in Education*, 9(3), 229-242.
- Büyükdüvenci, S. (1991). *Eğitim felsefesine giriş*. Ankara: Savaş Yayınları.
- Büyükdüvenci, S. (1994). *Varoluşçuluk ve eğitim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, E.Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Cevizci, A. (2014). *Eğitim felsefesi* (3. Baskı). İstanbul: Say Yayınları.
- Currie, F. (1999). *Non-offender and young offender self-perception of coping and decision making*. Doctoral Thesis. Mount Saint Vincent University, Department of Education, Canada.
- Çalışkan, İ. (2013). Fen öğretmen adaylarının eğitim felsefesi yaklaşımları ile planlama süreçleri üzerine bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı (1), 68-83.
- Çoban, A.E. ve Hamamcı, Z. (2006). Kontrol odakları farklı olan ergenlerin karar stratejileri açısından incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14, 393-402.
- Çolakkadioğlu, O. ve Doğan Dolapçioğlu, S. (2017). Self-esteem and decision making styles in decision making as the predictors of critical thinking dispositions of university students. *Turkish Studies*, 12(28), 209-222.

- Deniz, M.E. (2004). Üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygı karar verme stilleri ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi üzerine bir araştırma. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15(4), 23-35.
- Doğanay, A. ve Sarı, M.(2003). İlköğretim öğretmenlerinin sahip oldukları eğitim felsefelerine ilişkin algılarının değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(3), 321-337.
- Duman, B. (2008). Öğrencilerin benimsedikleri eğitim felsefeleriyle kullandıkları öğrenme strateji ve öğrenme stillerinin karşılaştırılması. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(1), 203 – 224.
- Duman, B. ve Ulubey, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının benimsedikleri eğitim felsefelerinin öğretim teknolojilerini ve interneti kullanma düzeylerine etkisi ile ilgili görüşleri. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20, 95-114.
- Eldeleklioğlu, J. (1996). *Karar stratejileri ile ana-baba tutumları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ergün, M. (2018). *Eğitim felsefesi* (6. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Gökbulut, B. (2019). Pedagojik formasyon öğrencilerinin bireysel yenilikçilik özellikleri ve eğitim inançları arasındaki ilişki. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 521-533.
- Güçray, S.S. (2001). Ergenlerde karar verme davranışlarının öz saygı ve problem çözme becerileri algısı ile ilişkisi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(8), 106-121.
- Günay, D. (2019). Eğitim felsefesine bir yaklaşım. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 131-137.
- Hayırsever, F. ve Oğuz, E. (2017). Öğretmen adaylarının eğitim inançlarının eleştirel düşünme eğilimlerine etkisi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 757-778.
- Hlebowitsh, P.S. (2006). John Dewey and the idea of experimentalism. *Education and Culture*, 22(1), 73-76.
- Ilgaz, G., Bülbül, T. ve Çuhadar, C. (2013). Öğretmen adaylarının eğitim inançları ile öz-yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 50-65.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kozikoğlu, İ., ve Erden, R.Z. (2018). Öğretmen adaylarının eğitim felsefesi inançları ile eleştirel pedagojiye ilişkin görüşleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 17(3), 1566-1582.
- Kuzgun, Y. (1992). *Karar stratejileri ölçeği: Geliştirilmesi ve standardizasyonu*. VII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları, 161-170.
- Mann, L., Radford, M., Burnett, P., Ford, S., Bond, M., Leung, K., Nakamura, H., Vaughan, G., and Yang, K.S. (1998). Cross-cultural differences in self-reported decision making style and confidence. *International Journal of Psychology*, 33, 325-335.
- Nas, K. (2017). Decision-making styles: Athletes playing at university teams. *The Journal of International Anatolia Sport Science*, 2(3), 195-207.
- Ozmon, H.A. (2012) *Philosophical foundations of education*. New Jersey: Pearson.
- Sönmez Ektem, I. (2019). Öğretmen adaylarının eğitim felsefesi inançları ve demokratik tutumları arasındaki ilişki. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(6), 2391-2402.
- Sönmez, V. (1996). *Eğitim Felsefesi*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Talawar, M.S., and Kumar, T.P. (2010). *Philosophical and sociological foundations of education*. Himalaya Publishing House.
- Taşdelen, A. (2001). Öğretmen adaylarının bazı psiko-sosyal değişkenlere göre karar verme stilleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(10), 40-52.
- Taşdelen, V. (2019). Eğitim için felsefenin gerekliliği. F.Tanhan (Ed.), *Türkiye eğitim vizyonu üzerine değerlendirmeler* içinde, (1.Baskı), (s. 48-56). Ankara: Pegem Akademi.
- Tatlılıoğlu, K. (2014). Üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygı düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 150-170.
- Tekin, Ö.A. ve Ehtiyar, V.R. (2010). Yönetimde karar verme: Batı Antalya bölgesindeki beş yıldızlı otellerde çalışan farklı departman yöneticilerinin karar verme stilleri üzerine bir araştırma. *Journal of Yaşar University*, 20(5), 3394-3414.

- Titrek, O., Konak, H. ve Titrek, A. (2013). *Öğretmen adaylarının öz bilinç düzeyi ile öz saygı ve karar verme stilleri arasındaki ilişki*. VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu Bildiriler Kitabı II, Sakarya Üniversitesi Yayınları, s. 30-38.
- Ulaş, H.A., Epçaçan, C., Epçaçan, C. ve Koçak, B. (2015). Öğretmen adaylarının karar vermede öz saygı düzeyi ve karar verme stillerinin incelenmesi. *Turkish Studies*, 10(3), 1031-1052.
- Ulubey, Ö. ve Aykaç, N. (2017). Türkiye Cumhuriyeti'nin ilanından 2005'e eğitim felsefesinin ilkökul programlarına yansımaları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 1173-1202.
- Wiles, J., and Bondi, J. (1993). *Curriculum development*. USA: Macmillan Publishing Company.
- Yüksel Şahin, F. ve Ertural, H. (2020). Üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygısının ve karar verme stillerinin üst bilişe ve öğrenilmiş güçlülüğe göre incelenmesi. *Ulakbilge*, 48, 490-504.

Extended Abstract

Introduction

Universities, which are the very life itself, have an important mission both in structuring the moment we are in and the future. It is thought that the educational philosophies and decision-making styles adopted by the students studying here may have an effect on the characteristics such as productivity or stability in the current and future periods of their lives. Especially, what kind of a relationship exists between the educational philosophies adopted by university students who will perform their professions in application-oriented fields in the future and their decision-making styles is a problematic situation that needs to be answered. When the literature is examined, there is no study that correlates the educational philosophies and decision-making styles adopted by university students who continue their pre-vocational education in applied areas such as health, economy, sports, arts, tourism and education and examines them according to various variables. The aim of this study is to examine the relationship between the educational philosophy adopted by university students and their decision-making styles according to various variables.

Methodology

Relational survey model was used in the study. The research group consisted of 693 students studying at the Faculty of Tourism (n=197), Education (n=274) and Sport Sciences (n=222) in the fall semester of the 2015-2016 academic year. T test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Pearson correlation analysis were used to analyze the data.

Findings and Discussion

According to the findings of the study, no statistically significant difference was determined between the scores of perennialism and existentialism, which are the sub-dimensions of philosophical opinion assessment, according to the gender of the university students, while it was determined that the idealism, realism and experimentalism scores of the female students were statistically higher than the scores of the male students. In the study, no statistically significant difference was found between university students' self-esteem, careful decision-making style and avoidant decision-making style scores, while it was observed that male students' procrastination decision-making style scores were higher than female students. In addition, it was determined that the panic decision-making style scores of male students were higher than female students.

In this study, which examined the relationships between the educational philosophies adopted by university students and their decision-making styles, according to various variables the philosophy of education most adopted by both female and male university students is experimentalism, and among female students it was determined that experimentalism is respectively followed by realism, existentialism, idealism and perennialism; for male students, experimentalism was followed by realism, existentialism, perennialism and idealism, respectively.

Based on the research findings, regarding experimentalism, which is the most adopted educational philosophy by university students, Hlebowitsh (2006) suggests that individuals judge the effects of education according to some improvement or progress standards in their life experience and that focusing on behavior is very important in experimentalism.

As a result of the present study, it is stated that, philosophically, female university students behave more idealist, realist and experimentalist than male students; male university students make more delaying and panic decisions than female university students. It has been concluded that there are positive or

negative but significant relationships between many of university students' decision-making styles and their philosophical views. Based on the findings, as a result, it points out that, in a philosophical sense, female university students behave more idealist, realist, and experimentalist than male students, while it reflects that male university students make more procrastination and panic decisions than female university students.ⁱ

ⁱ Bu çalışmaya yazarlar eşit oranda katkı sağlamıştır.